

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

วิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลกในปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง และยังเป็นปัญหาที่ไม่สามารถหยุดยั้งได้คงหนีไม่พ้นการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A/H1N1 ซึ่งเป็นโรคที่เกิดขึ้นและเริ่มระบาดในประเทศเม็กซิโก เป็นโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ ชนิดสายพันธุ์ H1 N1 การติดต่อเป็นการแพร่ระบาดจากคนสู่คน และเป็นเชื้อที่เกิดจากการผสมผสานพันธุกรรมของเชื้อไข้หวัดใหญ่ของสุกรเป็นส่วนใหญ่ และมีสายพันธุ์กรรมของเชื้อไข้หวัดใหญ่ของคนและเชื้อไข้หวัดที่พบในนก ซึ่งกำลังระบาดในประเทศเม็กซิโก สหรัฐอเมริกา และหลายประเทศในยุโรปขณะนี้ ทำให้องค์การอนามัยโลกต้องเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์เม็กซิโกอย่างใกล้ชิด จากข้อมูลการติดตามการแพร่ระบาดของโรคพบว่าอยู่ในแถบซีกโลกเหนือซึ่งเป็นประเทศในเขตอบอุ่น ส่วนในประเทศในเขตร้อนการระบาดจะเป็นไปได้ช้า หลักฐานในพื้นที่ที่มีการระบาด แสดงว่าไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A/H1N1 มีการพัฒนาตัวเองอย่างรวดเร็ว และจะยังคงระบาดไปอีกหลายเดือน การตรวจติดตามไวรัสอย่างใกล้ชิดในห้องปฏิบัติการของกรมอนามัยโลกแสดงให้เห็นว่าไวรัสจากการระบาดใหญ่ยังคงเป็นสายพันธุ์เดิม ผลการศึกษาต่าง ๆ ก็ยังคงไม่พบการกลายพันธุ์ของเชื้อไวรัสจึงทำให้ไวรัส มีความรุนแรงมากขึ้น เช่นเดียวกับข้อมูลทางคลินิกไข้หวัดใหญ่ข้อมูลยังใกล้เคียงกันทุกประเทศ ส่วนใหญ่ผู้ป่วยอาการไม่รุนแรง ถึงแม้ว่าไวรัสจะก่อให้เกิดโรครุนแรง จนมีผู้เสียชีวิตในเด็กและผู้มีสุขภาพดีแต่ก็มีจำนวนน้อย จากการตรวจพบทำให้เห็นข้อแตกต่างระหว่างเชื้อไข้หวัดสายพันธุ์ใหม่ 2009 กับไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล ที่พบว่าการระบาดส่วนใหญ่เป็นเด็ก มักจะติดเชื้อบ่อย ๆ และเจ็บรุนแรง หรือเสียชีวิต ผู้ป่วยมีอาการรุนแรงและเสียชีวิตส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอายุน้อยกว่า 50 ปี ส่วนการเสียชีวิตในผู้สูงอายุพบได้น้อย ซึ่งแตกต่างไปจากไข้หวัดตามฤดูกาลผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง และเสียชีวิต จำนวน 90 เปอร์เซ็นต์เกิดขึ้นในผู้สูงอายุที่มีอายุมากกว่า 65 ปีขึ้นไป (สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2552)

สำหรับประเทศไทย ก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A/H1N1 ซึ่งจุดเริ่มต้นที่อาจจะมาจากการติดเชื้อของผู้ที่เดินทางกลับมาจากต่างประเทศ หรือนักท่องเที่ยวที่มาจากต่างประเทศ ทำให้การระบาดเป็นไปอย่างรวดเร็วมากชนิดที่

ไม่ทันระวังและตั้งตัวกับสถานการณ์เหล่านั้น จุดที่คาดว่าจะมีความสำคัญที่จะต้องเฝ้าระวังหรือมีการระบาดมากที่สุดน่าจะมาจากห้างสรรพสินค้า สถานศึกษา รวมถึงสถานที่ที่มีคนสัญจรไปมาจำนวนมาก ผลกระทบต่างๆ ที่เห็นได้ชัดนอกจากการติดเชื้อจำนวนมาก และทำให้มีผู้เสียชีวิตแล้วยังผลกระทบอื่น ๆ ตามมาอีกมากมาย ได้แก่ ความเป็นอยู่ที่ไม่เป็นปกติสุขของประชาชนที่หวาดระแวงต่อโรคดังกล่าว จะต้องมีการเฝ้าระวัง หาอุปกรณ์ป้องกันไม่ให้ติดเชื้อดังกล่าว ผลกระทบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ ด้านเศรษฐกิจ สังคม เมื่อเกิดการระบาดที่รุกรามไปทั่ว ทำให้ผู้คนไม่อยากจะสัญจรไปมาระหว่างกัน การติดต่อค้าขายต้องชะลอตัวลง การท่องเที่ยวได้รับผลกระทบ ฯลฯ ปัญหาใหญ่แบบนี้มีผลกระทบไปทุกประเทศทั่วโลก และเป็นหน้าที่ของภาครัฐที่จะต้องเข้ามาดูแลแก้ไขสถานการณ์นี้ เพื่อจะได้หยุดยั้งการระบาดของโรค รวมทั้ง การแก้ไขปัญหามาโดยการออกนโยบายและมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันเฝ้าระวัง เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนและผู้เดินทางมาประเทศไทย สถานการณ์ของโรคในประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 28 เมษายน 2552 ถึงวันที่ 5 กันยายน 2552 (สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2552) ได้รับแจ้งจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานป้องกันควบคุมโรค โรงพยาบาลสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร และกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A/H1N1 ที่มีการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ในทุกจังหวัด มีรายงานผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A/H1N1 คิดเป็นร้อยละ 87 ของอำเภอในประเทศไทย เมื่อเปรียบเทียบอัตราผู้ป่วยต่อแสนประชากรในแต่ละช่วงอายุ พบว่า ผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่ระหว่างอายุ 15-19 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มวัยเรียน ทำให้เกิดการระบาดเป็นไปอย่างรวดเร็ว
2. ผู้ป่วยยืนยันที่เสียชีวิต จังหวัดที่มีรายงานผู้ป่วยยืนยันที่เสียชีวิตด้วยไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ 2009 จำนวน 52 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 68.42
3. สถานการณ์โรคภายใน 14 วันที่ผ่านมา (30 สิงหาคม 2552 - 5 กันยายน 2552) มีรายงานผู้ป่วยที่มีวันเริ่มป่วยในช่วง 14 วัน ที่ผ่านมา จำนวน 582 ราย พบใน 59 จังหวัด จังหวัดที่รายงานของผู้ป่วยยืนยันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A/H1N1 มากกว่าร้อยละ 50 ของอำเภอในจังหวัด ได้แก่ จังหวัดร้อยเอ็ด ลำปาง ปทุมธานี ขอนแก่น และอุดรธานี
4. แนวโน้มจำนวนผู้ป่วยด้วยอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่/ไข้หวัดใหญ่ ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลของแต่ละจังหวัด แสดงแนวโน้มเพิ่มขึ้น 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี พิจิตร ปัตตานี นครพนม บุรีรัมย์ ภูเก็ต และอำนาจเจริญ แนวโน้มลดลง 24 จังหวัด แนวโน้มไม่มีการเปลี่ยนแปลง จำนวน 23 จังหวัด และไม่มีข้อมูล จำนวน 22 จังหวัด (สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2552)

กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติให้ทุกจังหวัดดำเนินการ
ดังนี้

1. ให้ทุกจังหวัดเปิดศูนย์ปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรค
ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A/H1N1
2. ให้โรงพยาบาลทุกแห่งทั้งภาครัฐและเอกชน จัดตั้งจุดคัดกรอง ผู้ป่วยที่มาใช้บริการ
ด้วยอาการเป็นหวัด ไอ หรือจาม มีน้ำมูก
3. ให้ทีมสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ดำเนินการเฝ้าระวัง สอบสวนโรค รายงานโรค
และควบคุมโรคเบื้องต้น ตามแนวทางที่กำหนด
4. ให้สถานอนามัย หน่วยบริการปฐมภูมิ ดำเนินการเฝ้าระวังและรักษาผู้ป่วยที่มาด้วย
อาการเป็นหวัด ไอ หรือจาม
5. ให้ อสม. เฝ้าระวังผู้ที่เดินทางกลับมาจากต่างประเทศเสี่ยง เช่น ประเทศเม็กซิโก
สหรัฐอเมริกา ฯลฯ ที่พักอาศัยในหมู่บ้าน
6. ขอความร่วมมือคลินิกเอกชนทุกแห่งดำเนินการเฝ้าระวัง และรักษาผู้ป่วยที่มาด้วย
การเป็นหวัด ไอ หรือ จาม ตามแนวทางการรักษาที่ส่งมาด้วย
7. ขอความร่วมมือร้านขายยาทุกแห่ง ให้คำแนะนำผู้ที่มาบริการที่ร้านขายยา กรณี
มีอาการไข้ เป็นหวัด ไอ หรือ จาม และเดินทางกลับมาจากต่างประเทศเสี่ยง รวมทั้งกรณีที่มีผู้มาใช้
บริการมีอาการคล้ายไข้หวัด จำนวนเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้แจ้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หรือ
ศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินฯ กระทรวงสาธารณสุข

จังหวัดเชียงใหม่ เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของไข้หวัดใหญ่
สายพันธุ์ A/H1N1 จากการรายงานสถานการณ์ของกรมระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข พบว่า
จังหวัดเชียงใหม่ มีอัตราผู้ป่วยต่อประชากรแสนคน จำนวน 80.4 จำนวนผู้ป่วยยืนยันที่เริ่มป่วย
ในระยะ 14 วัน จำนวน 47 ราย ร้อยละของอำเภอที่รายงานผู้ป่วยเริ่มป่วยใน 14 วัน จำนวน 33.33
ดังนั้นจังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่
ได้ดำเนินการตามมาตรการ และนโยบายของรัฐบาล โดยให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่
โรงพยาบาลทุกแห่ง สถานอนามัยทุกแห่งในจังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ
ที่กำหนด พร้อมทั้งตั้งศูนย์ปฏิบัติการเฝ้าระวังและคัดกรองตามสถานที่กลุ่มเสี่ยง เช่น โรงพยาบาล
สนามบิน สถานีขนส่ง ตลอดจนการตั้งศูนย์รายงานทางโทรศัพท์สายตรง คือ Hotline
084-8052121, 084-8053131, 053-216592, FAX 053-216671, 053-211363 โดยมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ
และพยาบาล หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ประจำศูนย์รายงานตลอดเวลา นอกจากนั้นผู้ว่าราชการ
จังหวัดได้ขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์กร

เอกชนต่าง ๆ ให้ร่วมกันรณรงค์ป้องกันการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ตามศักยภาพที่มีอยู่

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่มีพื้นที่รับผิดชอบที่ครอบคลุมทั่วจังหวัด มีงบประมาณ มีบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจน หน้าที่ภารกิจที่จะบริการด้านสาธารณะ เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน ตามอำนาจหน้าที่ได้ (พระราชบัญญัติการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542) สำหรับนโยบายผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ในด้านการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย และการจัดระเบียบชุมชน สังคม เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การบูรณาการ ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย พัฒนาระบบประสิทธิภาพ ในการรักษาความปลอดภัยในท้องถิ่น ทั้งด้านการพัฒนาบุคลากร การจัดหา สนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์ เทคโนโลยี และการพัฒนาเครือข่ายในการป้องกันและเฝ้าระวังภัยโดยดำเนินการดังนี้

1. ส่งเสริมสนับสนุนแก้ไขปัญหาอุทกภัย ภัยแล้งสาธารณภัยต่าง ๆ
2. จัดหา สนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์เทคโนโลยี
3. พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
4. พัฒนาข้อมูลระบบสารสนเทศเสริมสร้างประสิทธิภาพในด้านป้องกันบรรเทาสาธารณภัย

ดังนั้นเมื่อเกิดสถานการณ์ที่รุนแรงไปทั่วโลก และในพื้นที่ที่รับผิดชอบ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านนี้ เพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ป้องกันบรรเทาสาธารณภัยให้แก่ประชาชนในพื้นที่ และดำเนินการเพื่อตอบสนองนโยบาย และมาตรการด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลอย่างน้อยเป็นการแบ่งเบาภารกิจของรัฐบาล รวมทั้งการได้รับการตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง โดยในเบื้องต้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย เพื่อเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้มีความรู้ และทราบปัญหาเกี่ยวกับการระบาดของโรค เป็นการรณรงค์ให้ป้องกันตนเอง และรักษาสุขภาพพลานามัยให้สมบูรณ์แข็งแรง เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อได้นอกจากนั้นได้จัดสรรงบประมาณในการซื้อชุดป้องกันการติดเชื้อซึ่ง ได้แก่ หน้ากากป้องกัน และน้ำยาฆ่าเชื้อเพื่อทำความสะอาดร่างกาย ตลอดจนการจัดชุดปฏิบัติการทำการฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อตามสถานที่ราชการ สถานศึกษา ตลอดจนสถานที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อดังกล่าว ทั่วทั้งจังหวัดเชียงใหม่ โดยเฉพาะเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ ซึ่งมีประชากรหนาแน่น และมีการสัญจรไปมามากที่สุด สำหรับมาตรการการรณรงค์ป้องกันที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ได้ดำเนินการ ได้แก่

1. มาตรการ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับเชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A/H1N1 การแพร่ระบาด การป้องกันการติดเชื้อ ตลอดจนการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ปลอดจากการติดเชื้อ โดยจัดทำป้ายไวนิลประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ สื่อทางด้านหนังสือพิมพ์ วิทยุ และการเปิดตัวโครงการ ณ ศูนย์การค้ากาดสวนแก้ว เพื่อให้ประชาชนและสื่อมวลชนทราบถึงการดำเนินการตามโครงการ
2. การแจกชุดหน้ากากอนามัย พร้อมน้ำยาฆ่าเชื้อไข้หวัด และแผ่นพับเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนทั่วไป
3. การจัดชุดเคลื่อนที่ เพื่อออกฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ตามสถานที่กลุ่มเสี่ยงต่าง ๆ ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ สถานที่ราชการ สถานศึกษา แหล่งชุมชนแออัด และสถานที่อื่น ๆ ที่ได้รับการร้องขอ (ฝ่ายบรรเทาสาธารณภัย กองช่าง องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่, 2552)

จากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ได้ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลและตามยุทธศาสตร์จังหวัดเชียงใหม่ ที่กำหนดให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เอกชน หรือทุกภาคส่วน ร่วมกันป้องกันและควบคุมการระบาดของไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A/H1N1 ที่กำลังแพร่กระจายออกไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน การจัดการเฝ้าระวังไข้หวัดใหญ่ฯ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ได้ร่วมบูรณาการกับหน่วยงานอื่น ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น โดยได้ใช้งบประมาณ ทรัพยากร ตลอดจนบุคลากรจำนวนมาก เพื่อการณรงค์ป้องกันในครั้งนี้ โครงการนี้มีทั้งที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ดำเนินการด้วยตนเอง และการจ้างเหมาให้ออกชนที่มีความรู้ร่วมดำเนินการ มีการเปิดตัวโครงการอย่างเป็นทางการ มีการโฆษณาตามสื่อประชาสัมพันธ์เกือบทุกด้าน ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ตลอดจนสื่อทางด้านอื่น ๆ เพื่อประชาชนได้รู้ถึงนโยบาย สาธารณะที่กำลังดำเนินการอยู่ และผู้ศึกษาจึงให้ความสนใจที่จะศึกษาถึงเรื่อง การประเมินผลโครงการเฝ้าระวังไข้หวัดสายพันธุ์ A/H1N1 ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้ทำโครงการณรงค์และป้องกันการระบาดของโรคดังกล่าว และได้อนุมัติจ่ายขาดเงินสะสม เพื่อดำเนินการตามโครงการเตรียมความพร้อมป้องกัน และลดการแพร่กระจายของเชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A/H1N1 จำนวนเงิน 36,000,000 บาท (สามสิบล้านบาทถ้วน) เป็นกรณีเร่งด่วน การดำเนินการจัดซื้อวิธีกรณีพิเศษ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2535 และแก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ ทั้งนี้โดยการร้องขอรับการสนับสนุนโครงการจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการกำกับควบคุมการระบาดโดยตรง

สำหรับการดำเนินการตามโครงการกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ สถานศึกษาในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ชุมชนต่างๆ ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ (ส.อบจ.ทุกอำเภอ) กำนันผู้ใหญ่บ้าน เพื่อประสานการรับแจกวัสดุ และเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ นำไปแจกจ่าย ให้ประชาชน รวมทั้งเป็นการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการกำกับ ควบคุม ป้องกันการระบาดของโรค ตลอดจนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ได้จัดชุดเคลื่อนที่ ประกอบด้วยบุคลากร ชุดเครื่องมือฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค เพื่อออกฉีดพ่นตามสถานที่ที่เสี่ยงต่อการระบาดหรือสถานที่ ที่ได้รับการร้องขอ ได้แก่ สถานที่ราชการ สถานศึกษา แหล่งชุมชนต่างๆ เป็นต้น โดยผ่านการประสานงานของหน่วยงานอื่น ได้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล สถานศึกษา ชุมชนต่าง ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

เนื่องจากการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐ ตลอดจนการใช้งบประมาณ ทรัพยากรและบุคลากรของรัฐจำนวนมาก ผู้ศึกษาจึงอยากทราบว่า โครงการบริหารจัดการโครงการเฝ้าระวังไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ว่าบรรลุวัตถุประสงค์ โดยสามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนได้หรือไม่เพียงใด และบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ที่เข้าไปดำเนินการตามโครงการนี้ดีหรือไม่ดีอย่างไร ควรดำเนินการต่อไป หรือต้องยุติลง เพราะอะไร หรือหากจะดำเนินการต่อไปควรปรับปรุงหรือแก้ไขอย่างไร

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ด้านบริการ สาธารณะ กรณีการเฝ้าระวังไข้หวัดสายพันธุ์ A/ H1N1

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์และประเมินผลโครงการเฝ้าระวังไข้หวัดสายพันธุ์ A/H1N1 ของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่

1.2.3 เพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคโครงการเฝ้าระวังไข้หวัดสายพันธุ์ A/H1N1 เพื่อเป็น ข้อมูลในการตัดสินใจของผู้บริหาร

1.3 สมมุติฐานของการศึกษา

การประเมินผลโครงการเฝ้าระวังไข้หวัดสายพันธุ์ A/H1N1 ขององค์การบริหารส่วน จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ การประเมินด้านบริบทและสถานะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้าน กระบวนการ และด้านผลผลิต มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จของโครงการ

1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทำให้ทราบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ในการบริหารจัดการเฝ้าระวังไข้หวัดสายพันธุ์ A/ H1N1

1.4.2 ทำให้ทราบผลการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ในการบริการสาธารณะโดยมีส่วนร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.4.3 ทำให้ทราบปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อมาเป็นข้อมูลในการตัดสินใจของผู้บริหาร ในการพิจารณาว่าจะดำเนินการต่อ หรือยุติโครงการ หรือเพื่อกำหนดเป็นนโยบายพัฒนาขยายผล ปรับปรุงโครงการ

1.5 นิยามศัพท์ทั่วไป

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ หมายถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัด ตาม พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ซึ่งในจังหวัดหนึ่งมีองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีฐานะ เป็นนิติบุคคล และมีรูปแบบการบริหารเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การบริหารงานราชการรูปแบบหนึ่ง ประกอบ ไปด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และการบริหารรูปแบบ พิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา

กองช่าง หมายถึง ส่วนราชการระดับกอง ที่อยู่ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เชียงใหม่

การบริหารจัดการ หมายถึง นโยบาย แผนงาน ขั้นตอน วิธีปฏิบัติ การดำเนินงาน การ ควบคุม ซึ่งมียุทธศาสตร์ประกอบคือ บุคลากร ทรัพยากรต่าง ๆ ในองค์กรที่มีความเกี่ยวข้องกัน เพื่อ ดำเนินการตามมาตรการตามโครงการนี้

การดำเนินกิจกรรม หมายถึง การปฏิบัติตามขั้นตอนหรือตามมาตรการของกิจกรรม โครงการที่กำหนด

การประสานงาน หมายถึง การร้องขอ การแจ้งข่าว การร่วมดำเนินกิจกรรมกับ หน่วยงานอื่น หรือชุมชนต่าง ๆ อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

การรายงาน หมายถึง การเสนอข้อมูลที่ปฏิบัติงานในรูปของเอกสาร รูปภาพ หรือเสนอ ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงาน

การตรวจสอบ หมายถึง การตรวจ หรือติดตามการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน และเป็นจริงของโครงการ

การประชาสัมพันธ์ หมายถึง การแจ้งข่าว แจ้งเตือน ประกาศ เชิญชวน ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชน หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.6 นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

บริบทหรือสถานะแวดล้อม หมายถึง การประเมินความพร้อมด้านศักยภาพขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ การบริหารจัดการ งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ นโยบายผู้บริหาร รวมทั้งการประสานงานและการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น เป็นต้น

สภาพปัญหา หมายถึง ที่มาหรือความสำคัญของปัญหา หรือวิกฤติปัญหาการระบาดของไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 (H1N1)

สอดคล้องกับนโยบาย หมายถึง สอดคล้องกับนโยบายนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้แถลงการณ์ไว้ก่อนเข้ารับตำแหน่ง

รูปแบบการจัดการโครงการ หมายถึง การกำหนดแบบแผน เครือข่ายเชื่อมโยงการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ได้แก่ เทศบาล, อบต., หน่วยงานราชการ, สถานศึกษา, สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ และชุมชนต่าง ๆ

การประเมินปัจจัยเบื้องต้น หมายถึง การประเมินปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่าเหมาะสมหรือไม่เพียงใด ได้แก่ ทรัพยากรโครงการ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ทรัพยากรโครงการ หมายถึง ทรัพยากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ และหน่วยงานที่มีส่วนร่วมโครงการ ได้แก่ งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม หมายถึง การกำหนดวิธีปฏิบัติงาน หรือ ดำเนินการของโครงการ

การประเมินกระบวนการ หมายถึง เป็นการประเมินระหว่างดำเนินงานโครงการ เพื่อหาข้อดี ข้อบกพร่องตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ว่า เป็นไปตามแผนหรือไม่ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

แผนการปฏิบัติงาน หมายถึง วิธีการกำหนด หรือตารางการปฏิบัติงานโครงการ

มาตรการการปฏิบัติงาน หมายถึง กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ กำหนดเพื่อรณรงค์เฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมการระบาดของไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009

การตรวจสอบ หมายถึง การติดตามการปฏิบัติงานของโครงการว่าเป็นไปตาม ขั้นตอนหรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคใด ตลอดจนการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

การประเมินผลผลิต หมายถึง การประเมินเพื่อดูว่าผลผลิตที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์หรือไม่

บรรลुวัตถุประสงค์/เป้าหมาย หมายถึง ประชาชนที่ได้รับบริการได้รับความเชื่อมั่นในการดำรงชีวิต และควบคุม ป้องกันการระบาดของไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ได้

ปรับปรุงแก้ไข/ขยายโครงการ หมายถึง การแก้ไขข้อบกพร่องการดำเนินการตามโครงการที่มีปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่ เป็นไปตามที่คาดหวังไว้/การขยายโครงการ เมื่อพบว่าสามารถแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ดี ควรดำเนินการตามโครงการต่อไป

ยุบ/เลิกโครงการ หมายถึง การยุติโครงการลง หรือเลิกดำเนินการ เมื่อพบว่าไม่เป็นตามวัตถุประสงค์ หรือหากดำเนินการต่อไป อาจจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ หรือผลกระทบอย่างอื่น เป็นต้น

ผลสำเร็จของโครงการ หมายถึง โครงการสามารถแก้ไขปัญหา และความต้องการ ของผู้รับบริการ วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจนและเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายผู้บริหาร กิจกรรมของโครงการ สามารถทำได้ครบทุกกิจกรรม ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่รับผิดชอบ การใช้ทรัพยากรโครงการเพียงพอเหมาะสมเกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถดำเนินการได้สำเร็จตามเกณฑ์ชี้วัดดังต่อไปนี้

1) เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้านเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ วัสดุทางการแพทย์ บุคลากร ระยะเวลาการให้บริการ รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ มีตัวชี้วัดความสำเร็จ คือ จำนวนเครื่องมือ วัสดุทางการแพทย์ บุคลากร และระยะเวลาการให้บริการ

2) เกณฑ์ประสิทธิผล หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ และการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานอื่น สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีตัวชี้วัดความสำเร็จ คือ ระดับการบรรลุเป้าหมาย ระดับการมีส่วนร่วม

3) เกณฑ์ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจด้านการรับข้อมูลข่าวสาร ด้านการรับแจกหน้ากากอนามัย และเจลล้างมือ ด้านมาตรการฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อของผู้รับบริการ ได้แก่ ประชาชน ผู้บริหารสถานศึกษา นักเรียน นักศึกษา เกิดความเชื่อมั่น ไม่หวาดระแวง ฯลฯ มีตัวชี้วัดความสำเร็จ คือ ระดับความพึงพอใจของโครงการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโครงการ

4) เกณฑ์ความพอเพียง หมายถึง การจัดสรรทรัพยากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ งบประมาณ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร ปัจจัยการผลิตอื่นๆ เป็นต้น มีตัวชี้วัดความสำเร็จคือ ระดับความพอเพียงของทรัพยากร การขาดแคลนปัจจัยอื่นๆ

5) เกณฑ์ความเป็นธรรม หมายถึง การได้รับการบริการสาธารณะอย่างเพียงพอและทั่วถึงครอบคลุมทุกพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ มีตัวชี้วัดความสำเร็จคือ ความเป็นธรรมระหว่างพื้นที่ ได้แก่ อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน

6) เกณฑ์ความก้าวหน้า หมายถึง การวัดผลการดำเนินงานกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ รวมถึงกิจกรรมที่ทำแล้วเสร็จ ทรัพยากร เวลา มีตัวชี้วัดความสำเร็จ คือความเหมาะสมของการใช้ทรัพยากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ระยะเวลาที่ใช้

7) เกณฑ์ความยั่งยืน หมายถึง การวัดผลการดำเนินการตามโครงการว่ามีผลดี หรือไม่ดียังไง มีความมั่นคงหรือไม่ สามารถดำเนินการต่อหรือควรยกเลิกโครงการ มีตัวชี้วัดความสำเร็จ คือ ความอยู่รอดด้านเศรษฐกิจ สมรรถนะด้านสถาบัน ความเป็นไปได้ ด้านการขยายผลโครงการ

8) เกณฑ์ความเสียหายของโครงการ หมายถึง มีความเสียหายที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการตามโครงการ มีตัวชี้วัดความสำเร็จคือ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามโครงการ ด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม